

Innehållsförteckning

- 1 Syfte**
- 2 Förpliktigande**
- 3 Allmänt**
- 4 Byggnadsbestämmelser**
 - 4.1 Nybyggnad
 - 4.2 Ändring av byggnadens bruksändamål
 - 4.3 Smärre ändring eller reparation av byggnad
 - 4.4 Konstruktioner
 - 4.5 Utgångar
 - 4.6 Övervaknings- och släckningsanläggningar
 - 4.7 Värmeanläggningar
- 5 Primärsläckningsredskap**
 - 5.1 Primärsläckningsredskap och arrangemang
- 6 Verksamhet i verkstad**
 - 6.1 Brinnande vätskor och flytgas
 - 6.2 Rökning och renhållning
 - 6.3 Elapparater
 - 6.4 Heta arbeten
 - 6.5 Målning och rostskydd
- 7 Minneslista över viktigaste brandförsvarsåtgärder**

1 Syfte

Syftet med säkerhetsföreskriften är att skydda försäkringsobjektet mot skador.

Säkerhetsföreskriften skall följas på bil- och maskinverkstäder för att förebygga skador och minska skadans omfattning.

2 Förpliktigande

Om säkerhetsföreskriften inte följs och detta bidrar till att en skada uppstår eller påverkar skadebeloppet (ska-

dans omfattning) kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal minskas eller avslås. Säkerhetsföreskriften skall även delges personer som är ansvariga för verksamheten på verksamhetsstället.

3 Allmänt

Genom att följa föreskriften förbättras säkerheten på bil- och maskinverkstäder. Föreskriften är främst avsedd för bil- och maskinverkstäder med högst 20 anställda. På större verkstäder tillämpas denna föreskrift samt övriga specialföreskrifter.

För reparation av specialfordon såsom tankbilar finns bl.a. Oljebranschens centralförbunds instruktion: service och reparation av tankbilar, förberedande åtgärder, granskningsintyg och arbetstillstånd.

4 Byggnadsbestämmelser

4.1 Nybyggnad

Vid byggande av bil- eller maskinverkstad eller byggnad där en del används som bil- eller maskinverkstad skall myndighetsbestämmelser och instruktioner om sektionering av verkstadslokalteter, branddörrar, ytbeläggningskrav och ventilation följas.

4.2 Ändring av byggnadens bruksändamål

Om byggnad eller del därav ändras till bil- eller maskinverkstad skall man ansöka om byggnadstillstånd för ändring av byggnadens bruksändamål. Ändringsarbetet skall utföras i enlighet med villkoren som anges i byggnadstillståndet.

4.3 Smärre ändring eller reparation av byggnad

Vid smärre ändring eller reparation som inte förutsätter byggnadstillstånd skall det särskilt kontrolleras att byggnadens brandsäkerhet inte försämras speciellt i fråga om brandsektioneringen.

4.4 Konstruktioner

Myndighetsbestämmelserna och –anvisningarna för bil- och maskinverkstäder finns i delarna E1 och E2 i Finlands byggbestämmelsesamling. Anvisningarna för ventilation finns i delen E7.

4.4.1 Sektionering

Byggnaden skall sektioneras i brandsektioner för att begränsa spridningen av brand och rök, trygga evakueringen, underlätta räddnings- och släckningsåtgärder samt för att begränsa egendomsskador.

Det finns tre sätt att sektionera: sektionering av ytor, våningssektionering och sektionering enligt användningssätt.

Lokaliteter som i brandskyddssyfte har olika bruksändamål skall sektioneras från varandra. Då skall t.ex. målningsrummet och färglagret sektioneras från övriga lokaliteter. På samma sätt skall lager, produktionslokalitet och kontor sektioneras från varandra. Lokala räddnings- och byggnadsmyndigheter ger instruktioner för sektionering enligt användningssätt.

4.4.2 Branddörrar

En branddörr är en dörr som stängs och reglas av sig själv och uppfyller kraven på sektionering. Branddörrar skall alltid hållas stängda. Om man dock är tvungen att hålla branddörrar öppna skall de utrustas med automatiska dörrstängare.

4.4.3 Genomföringar

Sektionerande byggnadsdelar såsom väggar samt mellanbotten och översta bjälklag skall vara täta, eftersom brand- och rökgaser tränger igenom den svagaste punkten i den sektionerande byggnadsdelen. Ett enda hål eller en enda öppning i den sektionerande byggnadsdelen gör att sektioneringen inte fungerar.

Kabel- och rör genomföringar i varje sektionerande byggnadsdel skall kontrolleras genast efter att byggnadsarbetet slutförts.

4.4.4 Byggnadstekniskt inbrottsskydd

Byggnadstekniskt inbrottsskydd skall genomföras i enlighet med Tapiolagruppens inbrottsskyddsföreskrift G 42.

4.5 Utgångar

Utgångarna i verkstaden skall markeras tydligt. Dörrarna till utgångarna skall förses med lås som under arbetstiden kan öppnas från insidan utan nyckel. Vid utgångar skall inte ens tillfälligt lagras varor.

4.6 Övervaknings- och släckningsanläggningar

4.6.1 Brandlarm- och sprinkleranläggning

Om det finns en brandlarm- eller sprinkleranläggning i verkstaden skall den skötas av en namngiven och utbildad person som också har en ersättare.

Det är förbjudet att på egen hand göra ändringar på anläggningen.

Brandlarm- eller sprinkleranläggningarna i en ny bil- och maskinverkstad skall byggas enligt de bestämmelser och instruktioner som stipulerats om planeringen.

Brandlarmet och sprinkleranläggningen skall kontrolleras med jämna mellanrum.

4.6.2 Brottslarmanläggning

Om verkstaden är försedd med en brottslarmanläggning skall den uppfylla kraven på säkerhetsklass 3 för brottslarmanläggningar.

4.7 Värmeanläggningar

4.7.1 Varmluftsaggregat

För uppvärmningen av verkstaden kan förutom centralvärme användas varmluftsaggregat som uppfyller säkerhetsbestämmelserna.

Värmeanläggning får placeras i rum som uppvärms med hjälp av anläggningen förutsatt att den placeras minst 2 meter ovanför golvet och att luften som uppvärms inte tas under denna nivå. Förbränningsluften skall tas utifrån eller på minst 2 meters höjd ovanför golvnivån.

I annat fall skall varmluftsaggregatet placeras i ett separat aggregatrum.

Rummet skall byggas så att den motsvarar pannrummet för en centralvärmepanna med motsvarande effekt i enlighet med bestämmelserna i Finlands byggbestämmelsesamling samt förordningen om oljeeldningsaggregat och bestämmelser som givits med stöd av förordningen.

Luften som uppvärms leds till aggregatet från utsidan av aggregatrummet genom ett tätt rör som är tillverkat av obrännbart material. På samma sätt skall man också bygga varmluftsror som går från varmluftsaggregatet till lokaliteten som uppvärms. Rören för luft som skall uppvärmas och varmluftsroret skall förses med en brandbegränsare vid aggregatrummets väggar. Röret för luften som skall uppvärmas behöver inte förses med en brandbegränsare när luften kommer utifrån.

Om luften som skall uppvärmas tas från verkstaden skall luftintaget placeras minst 2 meter ovanför golvet.

Förbränningsluften leds till aggregatrummet utifrån med ett tätt rör tillverkat av obrännbart material.

Rökkanalen till varmluftsaggregatet skall uppfylla bestämmelserna och följa anvisningarna för rökkanaler.

I verkstaden eller andra lokaliteter som genom dörröppningar eller andra öppningar förbinds till verkstaden får med undantag av varmluftsaggregat inte finnas annan eldstad, oljekamin eller annan kamin eller rökkanal av plåt utan isolering.

Varmluftsaggregatet skall rengöras minst en gång om året.

4.7.2 Strålvärmare

Strålvärmare skall monteras fast i taket. Strålvärmaren skall inte placeras så att den ligger för nära brännbara material.

I målerier och sprutmålerier skall strålvärmare vara sprängskyddade.

Strålvärmaren skall hållas ren.

4.7.3 Elvärmeanläggningar

Elvärmeanläggningar skall vara slutna värmeanläggningar. Elvärmeanläggningar får inte övertäckas.

Elvärmeanläggningarnas säkerhetsavstånd till brännbara byggnadsmaterial fastställs i monteringsinstruktioner för elvärmeanläggningar.

Flyttbara elvärmeanläggningar lämpar sig inte för användning i verkstäder.

I målerier och sprutmålerier skall elvärmeanläggningar vara sprängskyddade.

5 Primärsläckningsredskap

5.1 Primärsläckningsredskap och arrangemang

Säkerhetsnivån för bil- och maskinverkstaden fastställs i byggnadstillståndet där bl.a. antalet och omfattningen av primärsläckningsredskap i verkstaden anges. Detaljerna för primärsläckningsredskapen planeras tillsammans med den lokala räddningsmyndigheten och försäkringsbolaget.

5.1.1 Ordinära primärsläckningsredskap

Med ordinära primärsläckningsredskap avses anläggningar såsom brandposter och handbrandsläckare vilka kan användas av en person för släckning av brandtillbud.

Som handbrandsläckare skall användas släckare som har en effektklass på minst 6 kg 27 A 144 BC.

Brandsläckare skall placeras ändamålsenligt så att det

finns minst 1 brandsläckare på varje påbörjad 100 m² yta.

Dessutom skall arbetsplatsen för heta arbeten utrustas med separata brandsläckare.

I ett öppet garage och vid behov även i andra kalla garagen skall köldhårdiga brandsläckare användas.

Snabbrandposter som placeras så att de räcker till släckning i alla lokaliteter i verkstaden lämpar sig som brandposter. Snabbrandposter skall användas endast i uppvärmda verkstäder.

Primärsläckningsredskapen skall placeras på en synlig och lättillgänglig plats i närheten av utgången. Fordon får inte parkeras och varor inte ens tillfälligt lagras i primärsläckningsredskapens omedelbara närhet. Platserna för primärsläckningsredskapen skall försees med godkända markeringar.

5.1.2 Effektiverade primärsläckningsredskap

Myndigheten kan förordna att vissa riskabla mål skall utrustas med ett större antal primärsläckningsredskap än vanligtvis.

Med effektiverade primärsläckningsredskap avses ett effektivt nätverk av brandposter samt tunga kemiska brandsläckare.

Redskapen placeras och markeras enligt punkt 5.1.1.

6 Verksamhet i verkstad

6.1 Brännbara vätskor och flytgas

I användningen och lagringen av brännbara vätskor och flytgas skall man följa författningar stipulerade av handels- och industriministeriet.

Förutom mängden i en fast bränslecistern, som hör till ett fordon, en arbetsmaskin eller en med dem jämförbar anläggning och som är ansluten till motorn, är det tillåtet att i verkstaden förvara brännbar vätska och brännbar gas i ett separat lager som sektionerats med minst konstruktioner i klass EI30 enligt följande: extremt brandfarliga, mycket brandfarliga och brandfarliga brännbara vätskor samt aerosoler som innehåller brännbara vätskor eller brännbara gaser till en mängd av totalt högst 60 liter, i cisterner som rymmer högst 25 liter, samt högst 200 liter brännbara vätskor med en flampunkt högre än 55°C.

Utan ett separat tillstånd eller besiktning får mängden flytgas i varje brandteknisk sektion i byggnaden vara högst 25 kg.

För förvaring och användning av större mängder än det ovan nämnda förutsätts ett av myndigheten utfärdat

skriftligt tillstånd.

Eftersom flytgas är tyngre än luft skall man fästa speciell uppmärksamhet vid att flytgasflaskor inte skall lagras i källarlokaliteter eller lämnas på sådana ställen där flytgasen kan rinna till lokaliteter under markytan.

Om det finns ett fast tvättställ i verkstaden där brännbara vätskor används, skall det utrustas med ett tätt metallock som har fästs till tvättstället med starka gångjärn.

Brännbara vätskor skall inte förvaras i öppna kärl.

6.2 Rökning och renhållning

Rökning är förbjuden i verkstaden. Rökning är tillåten endast vid ett separat markerat ställe med askkopp som försetts med lock.

Trassel som använts samt övrigt rengöringsmaterial och avfall skall efter arbetstiden samlas i sopkärl. Sopkärlen skall tömmas dagligen efter arbetet.

Endast kärl av metal och med lock lämpar sig till sopkärl.

6.3 Elapparater

Elapparat skall placeras på ett sådant ställe där brännbara medel inte samlas på dess yta.

Batterier skall laddas i ett separat batterirum som försetts med effektiv ventilation.

6.4 Heta arbeten

6.4.1 Permanent hetarbetsplats

Om heta arbeten utförs i verkstaden, skall i verkstaden byggas en sådan lokalitet för svetsning av lösa bil- och maskindelar och utförande av andra heta arbeten som uppfyller kraven på en permanent hetarbetsplats.

En permanent hetarbetsplats är ett speciellt område eller en brandteknisk sektion som avsetts för heta arbeten och planerats för säkert utförande av heta arbeten.

En permanent hetarbetsplats skall uppfylla minst följande krav:

- konstruktionerna på hetarbetsplatsen skall vara obrännbara eller försedda med skyddsbeklädnad om konstruktionerna är brännbara
- mängden av primärläckningsredskap skall vara det som förutsätts i ett av myndigheten utfärdat tillståndsbeslut, dock minst två handbrandsläckare (12 kg A BIII E) som motsvarar effektklassen 43 A 183 BC av vilka en släckare kan ersättas med två handbrandsläckare (6 kg A BIII E) av effektklassen 27 A 144 BC

- brännbart material eller avfall som inte tillhör arbetet får inte finnas på hetarbetsplatsen
- brännbara vätskor får inte hanteras eller förvaras på hetarbetsplatsen, och platsen skall inte vara i förbindelse till en lokalitet där brännbara gaser kan finnas.
- på en permanent hetarbetsplats skall man följa kraven på en tillfällig hetarbetsplats, om objektet för heta arbeten väsentligt ökar brandfaran.

6.4.2 Tillfällig hetarbetsplats

En tillfällig hetarbetsplats är en arbetsplats som inte uppfyller kraven på en permanent hetarbetsplats och där heta arbeten får utföras endast om det inte är möjligt att utföra dem på en permanent hetarbetsplats.

Heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats förutsätter alltid ett skriftligt tillstånd för heta arbeten som utfärdas av en i övervakningsplanen nämnd person.

Vid svetsning av bil på en tillfällig hetarbetsplats skall andra bilar placeras tillräckligt långt från bilen under arbete.

Draperingen i en bil som skall svetsas skall avlägsnas omkring svetsningspunkten. Bilens däck skall vara skyddade under arbetet.

Det är förbjudet att hantera brännbara vätskor i närheten av svetsningsplatsen.

Bensintanken skall vara fylld med vatten under svetsningen.

Efter att arbetet slutförts skall gasflaskorna flyttas till förvaringsstället som är i närheten av ytterdörren och som försetts med synlig skylt.

Heta arbeten skall övervakas under hela arbetet och även under pauser i enlighet med hetarbetsstillståndet. Efter att heta arbeten utförts skall efterbevakningen ske i enlighet med tillståndet för heta arbeten dock så att efterbevakningen räcker minst en timme. Under efterbevakningen skall arbetsplatsen för heta arbeten jämte omgivningen hållas under kontinuerligt uppsikt.

Detaljerade anvisningar för heta arbeten och säkert utförande av dem anges i Tapiolagruppens skyddsföreskrift D10 för heta arbeten.

6.5 Målning och rostskydd

Bil- och maskinverkstäder där sprutmålning utförs skall vara försedda med separat lokalitet för sprutmålning. Måleriet skall uppfylla kraven som anges i standarden SFS 3358.

Om man inte behöver följa standarden för sprutmåleri exempelvis på grund av att mängden målarfärg är

liten skall målningsplatsen som en lokalitet som orsakar brandfara sektioneras från de övriga lokaliteterna.

Enligt standarden för sprutmålerier är det tillåtet att använda ett öppet målningsställe om det i praktiken är omöjligt att föra de föremål som skall målas in i målningslokaliteten. I detta fall utrustas målningsstället med effektiva primärsläckningsredskap eller punktskydd.

7 Minneslista över viktigaste brandskyddsåtgärder

Arbetet skall planeras så att

- brännbara vätskor inte onödigt befinner sig i arbetslokaliteten.
- heta arbeten skall alltid om möjligt utföras på en permanent hetarbetsplats. Om heta arbeten utförs annorstädes skall övervakningen fortsätta så länge som förutsätts i tillståndet för heta arbeten, dock minst en timme.
- det finns tillräckligt med tid för städning innan arbetstiden slutar.

- het katalysator eller hett avgasrör inte antänder andra material.

Kontrollera efter arbetstiden att

- branddörrar är stängda
- arbetsredskap kopplats ur elnätet
- bil eller maskin under arbete inte är uppe på lyftanordning
- bil eller maskin under arbete hindrar inte förflyttning av andra bilar eller maskiner
- efterbevakning av heta arbeten har arrangerats enligt anvisningarna för heta arbeten
- gasflaskor är på sin plats
- brännbara vätskor har lagrats enligt anvisningarna
- trassel och övrigt rengöringsmaterial som använts samlats i ett sopkärl med lock
- omgivning vid elvärmeanläggningar är ren och att luften kan cirkulera fritt
- dörrar och fönster är låsta
- säkerhetssystem är påkopplade.

**Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola
Riskhanteringstjänster**

Telefon: (09) 4531

Postadress: 02010 TAPIOLA

Gatuadress: Norrskensvägen 7, Esbo Hagalund

FO-nummer 0211034-2 Hemort: Esbo

www.tapiola.fi